

Socialstyrelsens Meddelandeblad »Flyktingbarn med uppgivenhetssymtom«:

En bristfällig myndighetskrivelse – var finns barnet, omsorgen och vården?

Socialstyrelsens nyligen utgivna Meddelandeblad om uppgivenhetssymtom hos asylsökande barn har så stora brister att det måste arbetas om. Det vetenskapliga underlaget håller inte, barn och föräldrar beskylls för manipulation, förslaget om asylsamordnare är ogenomtänkt och de gömda barnen tycks inte finnas.

För Svenska barnläkarföreningens arbetsgrupp för flyktingbarn

TOR LINDBERG
tor.lindberg@growingpeople.se

|| Nyligen gav Socialstyrelsen ut ett nytt Meddelandeblad med titeln »Uppgivenhetssymtom hos asylsökande barn« (artikel-nr 2005-1-19). Bland bladets adressater finns verksamhetschefer inom barn- och ungdomsmedicin och skolhälsovård. Vi inom Svenska barnläkarföreningens arbetsgrupp för flyktingbarn är alltså direkt tilltalade men varken vi eller andra barnläkare har haft någon möjlighet att påverka utformningen av bladet. Det märks. Bladet har en del förtjänster men också uppseendeväckande brister.

Bristande vetenskaplig förankring

Den vetenskapliga förankringen är bristfällig! »Det saknas vetenskapligt grundad kunskap om problemområdet, och därmed sammanhängande avgränsning av det«, påstår Socialstyrelsen och rekommenderar att vi tills vidare ska använda benämningen »uppgivenhetssymtom hos asylsökande barn«. Men tillståndet är beskrivet redan på 1950-talet. Socialstyrelsen bortser från den forskning som finns både i Sverige och internationellt. Den visar bland annat att tillståndet förekommer inte bara hos asylsökande barn och att det finns effektiv behandling också för de svårast sjuka barnen.

Chockerande om manipulation

Socialstyrelsen beskyller barn och föräldrar för manipulation! I en exempellös formulering skriver Socialstyrelsen: »Även om det inte råder enighet om hur vanligt ett manipulerande beteende är, är det viktigt att de som har ansvar för insatser för och vård av asylsökande barn alltid beaktar denna möjlighet.« Risken

för att utsättas för det Socialstyrelsen kallar manipulation finns inom all hälso- och sjukvård. Vi har aldrig sett Socialstyrelsen särskilt påpeka detta i andra sammanhang. Att man nu gör det i ett Meddelandeblad om en grupp mycket utsatta barn med utländsk bakgrund är djupt beklagligt och bidrar till det misstänkliggörande som enligt många forskare genomsyrar asylprocesser i västvärlden och som bidrar till ohälsa hos asylsökande barn och vuxna. Som barnläkare är vi chockerade över att en statlig myndighet kan tillåta sig något sådant.

Ogenomtänkt om asylsamordnare

Förslaget om asylsamordnare är ogenomtänkt! Det finns ett behov av att samordna insatserna kring de asylsökande barnen. Men att, som Socialstyrelsen föreslår, lägga denna uppgift på Migrationsverket är problematiskt. Det är en omöjlig roll att både utreda och besluta i asylärendet och samtidigt samordna stödet till familjerna! Av just det skälet har Migrationsverket just lämnat ifrån sig boendet för ensamkommande barn till kommunerna. Också stödet för övriga

asylsökande bör vara kommunens ansvar.

De gömda barnens situation

De gömda barnen finns inte! I Meddelandebladet finns ingenting skrivet om de gömda barnens situation. Ändå löper just dessa barn hög risk för att utveckla uppgivenhetssymtom. Som barnläkare hade vi väntat oss råd om hur vi ska lösa frågor kring kostnader för nutritionslösningar, sonder och läkemedel när familjerna inte längre har rätt till subventionerade läkemedel. Det finns också oklarheter kring socialtjänstens roll. Har en socialsekreterare anmälningsskyldighet till polisen när hon får kontakt med gömda flyktingar? Vad innebär det i så fall för hennes möjligheter att ge stöd till de gömda barnen? Och för vår möjlighet att samarbeta med henne kring de barn vi möter? För vi möter de gömda barnen i vår vardag. Men för Socialstyrelsen tycks de inte existera.

Bör omarbetas

Vi menar att Meddelandebladet snarast bör omarbetas. Det bör ske i samråd med berörda yrkesföreningar! Det vetenskapliga underlaget bör belysas bättre. Formuleringen om manipulation måste utgå. Förslaget om asylsamordnare bör arbetas om. Och de gömda barnens situation måste uppmärksammas. FNs barnkonvention är en viktig ledstjärna!

*

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.

Några av den senaste tidens tidningsrubriker om asylsökande barn.